

Гожик Петро Феодосійович

21 жовтня 2012 року виповнилося 75 років Петру Феодосійовичу Гожіку - відомому вченому у галузях палеонтології, четвертинної геології, морської геології, директору Інституту геологічних наук НАН України, Президенту Палеонтологічного товариства НАН України, голові Національного стратиграфічного комітету України, члену Науково-технічної ради з досліджень Антарктики, члену Комісії НАН України з проблем наукової спадщини академіка В.І. Вернадського, голові секції нафти і газу Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, науковому керівнику Національного антарктичного наукового центру України, академіку НАН України, доктору геолого-мінералогічних наук, Заслуженому діячу

науки і техніки України, двічі лауреату Державної премії України, Лауреату премії НАН України ім. П.А. Тутковського, нагородженого Почесною грамотою Верховної Ради України, медаллю В.І. Луцицького «За заслуги в розвідці надр», золотою медаллю Спілки геологів України «За заслуги», орденом «За заслуги» III ступеня.

Петро Феодосійович народився в 1937 році в смт. Гоща Гощанського району Рівненської області. Після закінчення Гощанської середньої школи в 1954 році вступив на географічний факультет Чернівецького державного університету, який закінчив з відзнакою в 1959 році. В 1959 році Гожик П.Ф. працював директором Красновольської восьмирічної школи і середньої школи сільської молоді.

В 1960 році він вступає до аспірантури Інституту геологічних наук АН УРСР, відтоді його життя нерозривно пов'язане з цією науковою установою. Петро Феодосійович в 1966 році захистив кандидатську дисертацію, а в 1992 р. – докторську.

60-70-ті роки ХХ століття відзначені активними дослідженнями алювіальних відкладів головних річок України, в результаті яких було вперше запропоновано схему терас долини р. Прут, їх кореляції з терасами Дністра, Дунаю. Ці дослідження супроводжувались виконанням великого обсягу робіт для виробничих організацій при проведенні геологозйомочних робіт на території Молдови та України. Були започатковані дослідження алювію долини річок Південний Буг, Інгулець в зв'язку з постановкою пошукових робіт на розсипи корисних копалин.

Для реалізації програми по розширенню зрошувальних систем півдня України П.Ф. Гожик взяв активну участь у проведенні комплексних геологічних досліджень.

Паралельно з цими роботами виконується великий обсяг досліджень по вивченню лесів та льодовикових відкладів. Ще з 80-х років минулого століття у Петра Феодосійовича з європейськими дослідниками склалися плідні наукові стосунки, які продовжилися в роботі симпозіумів з вивчення льодовикових та лесових відкладів, і останній 17-й відбувся у 2011 р.

Починаючи з 1978 року в Інституті геологічних наук АН УРСР розпочалися комплексні геолого-геофізичні дослідження океанів і морів і П.Ф. Гожик активно бере в них участь. В морських експедиціях в Індійський, Атлантичний, Південний океани, Червоне море він зосереджується на питаннях літології, стратиграфії донних відкладів. Особливо знаковою стала навколосвітня антарктична експедиція на ГДС «Фаддей Беллінсгаузен», в процесі якої були виявлені нові поля залізомарганцевих конкрецій в Південному океані та встановлені нові поздовжні і поперечні жолоби на шельфі Антарктиди.

З цього часу антарктична тематика стала для вченого пріоритетною. З 1993 р. П.Ф. Гожик ініціює створення Центру антарктичних досліджень НАН України і призначається його першим директором, а згодом у 1996 році - Українського антарктичного центру Міністерства України в справах науки і технологій.

В 1994 році Центр антарктичних досліджень НАН України був прийнятий до Міжнародного наукового комітету антарктичних досліджень, а у 1995 році П.Ф. Гожик і директор Британської антарктичної служби Б. Хейвуд підписали Меморандум про передачу Україні британської антарктичної станції «Фарадей» (нині — «Академік Вернадський»).

Під керівництвом П.Ф. Гожика були проведені перша та друга українські комплексні антарктичні експедиції та розроблено Державну програму досліджень України в Антарктиці (1996). І сьогодні він керує відділом геології та геоєкології Антарктики Інституту геологічних наук НАН України.

Наукові інтереси Петра Феодосійовича багатогранні, однак, передусім він є визнаним фахівцем викопних прісноводних моллюсків з неоген-четвертинних відкладів півдня Східної Європи. Їм присвячені його численні статті та чотири монографії. П.Ф. Гожиком описано один новий рід, два підроди і 48 видів прісноводних моллюсків.

Він є автором понад 360 наукових праць та патентів, а також «Атласа глибинного строення Антарктики по даним гравиметрической томографии» (у співавторстві з Р.Х. Греку, В.А. Литвиновим, В.П. Усенко), що містить узагальнення результатів моделювання глибинної будови Антарктики й регіонів Південного океану.

Наукову діяльність П.Ф. Гожик поєднує з педагогічною та науково-організаційною. Він на посаді професора викладає у Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка; підготував 4 доктори та 8 кандидатів наук.

Велика робота виконується П.Ф. Гожиком з редагування наукових статей, монографій, збірників наукових праць. Він є головним редактором «Геологічного журналу», «Українського антарктичного журналу», «Збірника наукових праць Інституту геологічних наук НАН України», заступником відповідального редактора «Палеонтологічного збірника», членом редколегії польського журналу «*Studia Quaternaria*», наукових журналів «Геологія і корисні копалини Світового океану», «Геолог України» та ін.

Наукові дослідження вченого добре відомі за кордоном. Його наукові статті публікувалися в США, Великобританії, Болгарії, Польщі, Австрії. З науковими доповідями він виступав у Великобританії, Польщі, Болгарії, на з'їздах та конференціях в Москві, Санкт-Петербурзі, Ташкенті, Єревані, Кишиневі. Він є членом Міжнародної комісії з вивчення кватера (четвертинного періоду) (INQUA).